

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 12 р. ав.
на пів року 6 р. ав.
на чверть року 3 р. ав.
на місяць 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік 20 рублів
 або 40 франків
на пів року 10 рублів
 або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакція, адміністрація експедиції «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Гроза чуми.

З трех сторін виринуло небезпеченство чуми для Європи. В Александрії проявило ся кілька випадків сеї страшної пошести, але строгі міри осторожности змогли зьлокалізувати єї та ограничити лише до кількох смертних випадків. Головним ділом було тут, що власть відразу заняла рішуче і безвзглядне становище до поборовања грізного неприятеля. Через те усунено всяке дальше небезпеченство. Так само не представляє великого небезпеченства вибух зарази в полуднево-східній Росії коло Астрахану, Росіяни, зі своєю безвзглядністю в застосованю поліційних та виїмкових приписів, суть майстрами в придавлюваню всяких пошестий. А тут завдане було тим легше, що як напевно доносять, зараза вибухла лише в однім місточку, Царево. Оточено єго зараз кордоном, відосібнено зовсім від решти сьвіта, а до місточка вислано експедицію з лікарів та милосерних сестер. Після лікарских рапортів виходить навіть, що зараза в Цареві не є азійскою чумою, а тільки сибірскою заразою, що проявляє ся заразливим запаленєм легких. Така сама зараза проявила ся була тамтого року у Відни і як звісно, ограничено єї лише на три випадки смерти.

Але поважне небезпеченство повстало на західнім-полудні Європи в Португалії, де в пристани Оporto вже від двох місяців чума забирає свої жертви. Найгірше стало ся при тим, що власти затаювали істнованє чуми. Не хотіли пускати в сьвіт алярмуючої поголоски, аби тим не наразити інтереси міста. Тимчасом тишком старано ся що змога зробити для спиненя пошести. Але всі ті міри осторожности оказали ся недостаточними тим більше, що населенє не хотіло піддавати ся строгій-

шим зарядженням, не хотячи себе дати переконати, що се могла би бути чума. Лікарів, що сконстатували страшну слабість мало що не злінчовано зі страху, що коли про се сьвіт довідає ся, пристань в Оporto опустіє і рух в цілім місті застановить ся. Однак сей упір не поміг. Тепер Оporto опустіло, всякий рух застановлений, довіз живности відбуває ся під поліційною контролею, цілі улиці ізольовані, а живність для їх мешканців подає поліція з уряду, а кордон військовий відтяв всяку комунікацію з рештою сьвіта в 20 кілометровім окрузі.

Енергія властей в Оporto, коли небезпеченство показало ся неуникненим, подає надію можливости ізоляції чуми. Але з другої сторони через затаюванє стало небезпеченство богато грізнійше. Від всяких зливків по каналах заразили ся щури та миши, рознесли єї по цілім місті. До тепер подають урядово 32 випадків смерти на чуму, але самі португальські дневники твердять, що число їх є богато більше. А населенє, особливо численний пролетаріят, позбавлений щоденних заробітків в порті коло кораблів, ставить великі перепони наказаним зарядженням властей, твердячи заєдно, що се лише вигад, що зарази нема, що поліція хоче лише облапати ся грішми при достарчуваню живности і т. и. Щоденні забуреня, бійки і арештованя вчинили тепер в Оporto чисте пекло.

Іспанські дневники нападають завзято на португальске правительство, що оно таїло зразу грізну пошесть. В Мадриді обавляють ся страшенно заволоченя чуми, бо доси ще іспанське правительство не установило карантани. В Португалії находит ся близько 30.000 Іспанців в портах та купелевих місцях. Всі они вертають тепер з поспіхом до краю і викликають тим більшу небезпечність та поплох.

Грізна ситуація є загальним предметом розмов на усіх публичних місцях, льокалях та театрах.

Для решти Європи, а в особенності для Австрії, небезпечність чуми не представляє ся у такім грізнім сьвітлі. Др. Даймер, що в заступництві д-ра Куси-ого веде тепер керму санітарного департаменту у Відни, висказав ся так про небезпечність чуми: Правительство займає ся вже докладно позитивними внесеннями, які предложено єму з компетентної сторони щодо способів охорони перед чумою. Безпроболочно правительство приступить до ужитку средств, які вже показали ся практичними. На разі бодай, о скільки ходить о Австрию нема небезпечности епідемії чуми. Бо по перше, здає ся, що в Астрахані взагалі нема чуми, але т. зв. сибірська зараза, то є те саме, що зараза селезінка у худобини. А коли-б навіть єї випадки, що лучили ся в Астрахані, були проявами чуми, то ще не можна говорити о епідемії в Астрахані — бо єї випадки мали стати ся лише в однім селі губернії. Заволоченє епідемії з Португалії є після гадки д-ра Даймера, так само неправдоподібним супротив енергії, яка всюди розвиває ся в цілі охорони проти чуми. Зьлокалізація чуми в Александрії найявнійше доказує, що при належитій осторожности можна запобічи дальшому єї ширеню ся. Коли-б чума мала заволічись до Австрії, що при теперішнім стані річий є дуже неправдоподібним, — то хіба від сторони Португалії. Але всяку небезпечність і правдивий стан річи правительство рішило подавати зовсім отверто і щиро до публичної відомости. А так само віденьский санітарний департамент рішучо виступає против тактики затаюваня дійсного стану річий.

Омелько Цуциня.

Оповіданє

Олександра Катренка.

(1897 р.)

(Далі).

Не раз було і не двічі, на підпиткові звичайно, та ще коли і на доброму підпиткові, Омелько перед сьвоїми знаємими похваляв ся і мав видно основу задля того.

— Полковник! — казав він. — То що, що він полковник? Він от тутички у мене ввесь сидить! От тут!

І Омелько показував туго згорнутого свого невеличкого кулака.

— От тут! Та що?! Захочу я, то полковник полковникувати ме, захочу, ні. Перва-ж ревизія, перва-ж тільки і як я захочу, то полковник хреста одержит, як не захочу, то фють-фють єму буде, фур-фур на Бардичів він поїде! Он що! Та що! Полковник і сам добре те тямить і дарма, що він полковник; а я писар тільки, але він годить міні, поважа мене!

І справді що полковник поважав єго. Він не попустив Омелькові по вислужі призначеного єму часу одержати абшіту. Він умовив, єго, упрохав навіть залишити ся хоч на один ще поверх-

часний час. Й Омелько покандзюбив ся, покандзюбив ся трохе, та й зівстав ся. Таким робом Омелько залишав ся аж два рази. Застряв би був він може ще і в третє, коли-б той добродій єго полковник не одержав би був собі енорала і через те мов неодмінність покинути свого полка. Натомісь єго приїхав з Петербургу молодий якийсь. Він митьтю зараз образив Омелька. Відносинами до себе нового полковника Омелько дуже не задоволенім залишив ся. Той суворо обернув ся з ним, однаково, як і зо всіма інчима Москалями. Бачити у Омельді «Министра юстиції» він не схотів, але Омелько не звик до того і він не стерпів.

— Та хай єму тряся з таким полковником! Молодий ще дуже він, несеть ся без краю! Певно, що згодом він прибудеть ся, схаменеть ся, тільки я з ним турбувати ся не хочу. Нехай єго привчають інчі, ми-ж і без єго проживемо. Сказав собі Омелько і, довго не гадаючи, подав ся на вихід з полку, та й одержав собі абшіта. Але абшіт той тепер єму не страшним був, ні. Омелько мов вже тепер великий розум житьтя, він придбав собі великі знання, а опріч всього ще і кишеня в єго була далеко не пустою. Грошенят Омелько мав у себе, як задля єго, то й ось як чималенько, де кілька тисячів рублів налічував він їх. З здобутками такими Омелько а

ні на гич нічого не бояв ся в сьвітлі. Він був певним, що без шматка хліба він не залишить ся, що він єго знайде усюди і він не помилив ся, кат єго не взяв.

VIII.

І хто тепер та признав би, і хто тепер та сказав би на Омелька, що він є крейдянський Омелько Цуциня? Всім, всім тим, які єго звали з дитинства єго і в ніс тепер нікому не шпигонуло-б, що от то він! Та хіба-ж це Омелько? Який це Омелько?

Ні, це пан! Пан, прями́сінський пан, куди не поверни єго. Пан він по одежі, пан він по мові, пан він і по всьому до наймалійшого-ж, та ще й який пан! Городянський, містовий пан, колінний-заможний пан, як на погляд хоч чий. Коли-ж одна та одежа на єму, то чого коштує тільки! Куди там! Сотні рублів єї і не вбереш! Один кожух єго на хутрі заморському де кілька сотків вартує! А годинник золотий в такому же сугозлотім ланцюжком, а шапка соболяча, перстні, та каблучки на пальцях, та й все-ж, все. Легко сказати, іде він, посуваєть ся і тисячі грошей на собі несе! І де-ж він того всього доскочив, і де-ж він того всього взяв, здобув ся?! Але по ряду:

Зараз же, покинувши полк, Омелько

Процес Драйфуса.

Вже як довго веде ся розправа в Реннах, а годі знати напевно ще, хто побідить? — чи згангренований енеральний штаб з чорними масами ретроградних елементів, чи Драйфус, по котрого стороні стоїть цілий поступовий світ. Бо як раз не ходить ту вже так о саму особу Драйфуса, як радше о се, хто властиво в Франції має панувати чи армія з поміччю різних темних духів, чи поступова, республіканська Франція. Передвчерашні зізнання капітана Фрайштетера були одні з найважніших в цілім процесі, що зробили велике вражінє на всіх, почасті і зі взгляду на саму особу свідка. Є се молодий чоловік, бо заледви 42-літний, однак один з найважніших офіцерів в французській армії. Брав участь в 5 битвах. Зізнання его кинули багато світла так на процес з 1894 р. як також на енеральний штаб. Всі лайдацтва Мерсієрів і Морелів зістали відкриті. Як низько упав сей енеральний штаб свідчить от слідуєчий факт: Фрайштетер оженив ся доперва два роки тому. Коли отже мала відбутися розправа перед касаційним трибуналом, удавав ся енеральний штаб до его нареченої з жаданєм, щоби вплинула таки Фрайштетера, щоби зізнавав перед трибуналом на користь штабу — в заміні за тоє обіцували ему скорий аванс. Однак наречена відравила їх з квітком, кажучи, що більше їм залежить на чести власній, ніж на кількох офіцерських званнях. Зізнанє его збентежило цілком Мерсієра і Мореля, в загалі всіх попередних свідків, бо показало ся, як безчельно брехали. Припертий до муру Морель і Мерсієр толкували ся як штубаки з першої класи, так, що кождий слухач міг тоє докладно пізнати і порозуміти, що говорять неправду. Можна справді дивувати ся, що оборонці не зажадали арештованя їх — таж очевидно доведено їм брехню. Вже навіть були розійшли ся по лососки перед вчерашною розпратою, що его арештованє, — однак поголоски оказали ся неправдивими, коли він явив ся на розпраті.

Вчерашна розправа не принесла в загалі нічого нового і цікавого. Зізнавали дальші знатоки письма. Гадки сих свідків суть поділені — одні уважають за автора бордеро Драйфуса, другі знова Естергазого. В загалі з їх зізнань нічого певного не можна знати. Менче більше всі дуже згідливо вказують ся о цілім системі доказуваня Бертільона, бо кажуть, що на тій самій підставі можна би доказати, що автором бордеро є він сам (Бертільон), на якій він доказував, що бордеро писав Драйфус.

й оженив ся, та ще й не аби як, не аби на кому. Одружив ся він з якоюсь шляхтянкою і по власному родові і по першому чоловікові. Хоч і вдовиця, як чуєте вона була, та до того ще і сливе вдвічі старійша над Омелька, але те дарма було задля его. Головне-ж, що вона була панського коліна, а це тепер ему, задля его самолюбства, було все; не треба було ему ані молодости в ній, ані якого вина окрім того. Вона мала у себе і рідню всю панську, та ще і велику і в коло то єї увійти задля Омелька було найприємніше.

От так оженивши ся Омелько швидко відшукав собі і місце, хоч про те по первені не дуже то і велике яке і зовсім неповажне, сяке таке, але зачіпка задля его, то й те добре.

Омелько зробив ся, як вони звуть ся, агентам що до продажі найрізніших шведських машин у однієї з самих найбільших лавок того краму у місті Харкові. Заробіток Омельків не дуже був великим, але такий, що можно було-б жити потихеньку, так-сяк перебувати ся, не бідкаючи ся. Одержував він, умовлених, що місяця сорок рублів, а до того ще і якнись прирісток з того числа гроший, на яке з допомогою его буде продано краму.

Обовязок Омельків був віднаходити людей убогих, негрошовитих, але яким ті машини були потрібні, або навіть і дуже потрібні, панків невеличких, яких у місті безліч, головне-ж шведців різних, швачок, і затагати їх до тієї машинної крамарні. Там всім таким ті машини віддавали у борг, на росплатку що місячу там яку, звичайно за дорозшу ціну ніж за от тобі зараз гроші їх можно було купити. Омелькові-ж нале-

На переслуханю знатоків письма замкнуто розпрату.

З політичного поля.

У всіх чеських округах в Чехії веде ся систематична агітація проти віденської висшій рільничій школі (Bodencultur). В міру того, що конгрес рільників, який відбував ся тої неділі рішив домагати ся від правительства креованя чеської висшої рільничої школи, запевняють, що на день св. Вячеслава буде скликаний до міста Табор з'їзд всіх земських корпорацій, на яким сї жаданя мають бути ще раз поставлені на дневнім порядку. В місті Табор є рільничя школа, в роді середних шкіл. Сей з'їзд матиме на цілі висказати правительству бажанє, аби оно перетворило сесю школу у висшу. При сїм бажують Чехи, аби правительство причинило ся своіми фондами до креованя тої школи.

Гр. Голуховский був в сих днях на довгій авдієнції у цїсаря в Ішлю та зложив цїсареві справозданє про сумні відносини в державі. Рівночасно відбував гр. Тун раду міністрів у Відні та рішив ся вислати міністра фінансів Кайцля до Праги, чи не упросив би Чехів за якусь ціну нових 27 постулятів дозволу на зміну язикових розпоряджень. Ціла вага ситуації в Австрії лежить у Празі. Там ведуть ся різні переговори між провідниками Молодочехів та найвиднішими політичними личностями.

Становиско німецької католицької партії змалював в сих днях шеф сеї партії, бувший президент палати послів др. Катрайн. Заявив він, що правительство мусить тепер всіма силами старати ся, аби полагодити всі партії. В тій своїй акції може числити правительство на католицке сторонництво. «Без паціфікації — каже през. Катрайн — нема правильної діяльности державної ради лежить ціле наше публичне жите, ціле наше жите культурне та економічне. У державній радї лежать підвалини австрійської конституції. При свідомій цілі, розумнім поступованю та взаїмних уступках удасть ся получити ті розумні елементи, яким залршить на житю та розвою Австрії».

Новинки

— **З руского товариства педагогічного.** Коміт т для дівочого інституту у Львові має честь подати до відомости, що інститут містить ся при ул. Курковій ч. 10.

— **Ц. к. семінарія учительська мужеска у Львові** оповіщує, що іспити зрілости і поправчі в тер-

міні осіннім розпочнуть ся дня 11. вересня о годині 8. рано.

— **Рада державна** після «Politik» буде скликана з початком жовтня, бо часть розпоряджень угодних, що дотичать банку, може бути видана доперва в другій половині вересня по загальних зборах банку.

— **Процес о гал. Касу ошадности.** За кратками в карнім суді оголошено вже, що дня 2. жовтня розічне ся у Львові надзвичайна каденція судіїв присяглих, для котрої председателем визначено радника п. Оленьского, а его заступниками радників п. Голковського, Вайрєба і Адамяка. Для сеї надзвичайної каденції буде вилісована нова лава судіїв присяглих.

— **В справі замаху на буковинського митрополита** Чуперкевича — о чім ми в своїм часі писали — доносять з Черновець: Румунських академиків, що 17. цвітня с. р. на черновецькім двірці напали на митрополита Чуперкевича, потягнула до відвічальности поліція, сенат і карний суд. Поліція покарала винних грошевыми карами а одного богослова видалила цілком з Буковини; сенат relegував їх, згаданого богослова з всіх університетів, а головного обжалованого Служаньского на 3 курси. Надто прокураторія внесла обжалованє против Служаньского за переступство §. 411 зак. кар. Розправа відбуде ся 30. с. м.

— **Руско-народний театр в Чернівцях.** З нем 31. с. м. дружина театру переїде із Святина до Черновець, де вже на 1-го вересня дасть на перше представленє «Запорожця за Дунаєм» оперу Артимовского в 3 актах і «Вечерниці» музичне діло Петра Ніщиньского. Дальший репертуар такий: в суботу 1-го вересня «Малка Шварценкопф» в 5 актах Габрієлі Снежко-Запольської; в неділю 3-го «Попихайло» комедия в 5 актах Шуткевича; в понеділок 4-го «Не ходи Хрицю на вечерниці» народний образ зі співами і танцями в 5 актах; в второк 5-го «Ямарі» опера в 3 актах Целлера; в середу 6-го «Нещасне коханє» народний образ в 5 актах; в четвер 7-го «Верховинці» а 9-го в суботу «Чумаки». Театр не був вже в Чернівцях від кільканайцяти літ та втгоді поводило ся ему зовсім несвітло Від того часу черновецька Русь зросла багато на силах тож є надія, що просторий міський театр буде завсїгда виповнений.

— **Одну партію в'язнів-Комарянців, засуджених за Баденівські вибори** пігнуво в лемківські гори до робіт при регуляції ріки. Як довідуємось — мусять они, сердеги, від досвіта до ночи возити каміне. Працю завдано їм дуже тяжку. Один з них Михайло Рибнянський на тих роботах вже умер. Земля ему пером! Як відомо, свого часу міністер др. Рубер обіцяв був, що постарась о цїсарске помилуванє для в'язнів за Баденівські вибори і на основі его інформацій посол др. Окуневский оголосив був цілий плян поступованя при заходах о помилуваню. Говорено що помилуванє наступить по відсидженю якийсь час карі. І се показалоє неправдою. Доси не було випадку, щоби кому хоть на оден день кару скоротили. Сердеги Комарянці певно ждуть з дня на день «амнестії», бо вже до-

жало і виправляти з таких от ті борги і навіть, як хто з них не заплатить коли треба по умові, то і судити ся з такими й або гроші з них видирати, або-ж машину від них відібрати.

День у день, що дня від ранку раного, до вечора пізного Омелько, не вгаваючи, метушив ся туди-сюди і сюди й туди по безлічних, великих і малих вулицях і перевуличках міста Харкова.

Він і не ходив навіть, а сливе похибцем бігав. Він забігав, завертав то у один двір, або дим, то у другий, вибігав відтіля, маюруючи все далі і далі по ряду. Господар тієї машинної лавки й Омельків не міг нарадувати ся, за своєю торгівлю з того часу, як Омелько до его приставав. Продаж машин у его пішла геть-то, та й геть широко. Він не міг нахвалити ся Омельком. І справді моторством своїм Омелько сілкома затагав навіть і таких купців, які-б без его і з роду ніколи тієї машини не купили-б, яким та машина зовсім же, зовсім і не потрібна була, але купували вони єї через те, як то мовляв, аби-б, через те, що Омелько лїз, прилазив, нікого не питаючи ся, пхав ся ледві не у кожду горницю, ледві не до кождого мешканця міста, до всіх і невідстуно, невідвизно прохав, упрохував, кланяв ся, ледви не плакав, та і заплакав би навіть, коли-б де треба того було, аби-б купили тільки у его, у них, у господаря его ту машину.

Де треба було він росхвалював до неможливости свій крам, прохав кождого зауважити легкість, зручність куплі у борг і т. инше. І купували у его. Інчі купували через те, що їм треба її, ту машину, було, инчі, кажу-ж, аби-б, може

коли, на що небудь та пригодить ся вона їм а инчі і так, і зовсім хто его знає і на вищо, більше мабуть задля того, щоб відвзяти ся від вже дуже надокучившого їм Омелька. Правда, трапляли ся Омелькові, та і непорідко, впадали ему і лихі випадки. Наскочував він і на таких, які спершу продали его відкараскати ся від них, далі гнівали ся і проганяли его, а ще далі, дивлячі ся, що він все лїзе, та й лїзе, не відстає все, без сорому казка, і по шіяці ему давали. Були-ж і такі, трапляли ся, що і від разу, з другого слова якого, вже й у потилицю его випихали. Але задля Омелька те все було велике дарма. Такі випадки, кажу-ж і частенькі, не скільке, ані мало Омелька не збаламучували і не пригнічували. Випхнуть его було сіломіць з одних дверей, він митьтю лїзе вже і таким же робом у сусідні, у другі того-ж самого дома і знов там за своє.

З згодом, з недовгим згодом Омелько ту свою службу покинув. Не то, щоб той обовязок надокучив був ему, або що, ні, а поле его праці здало ся задля его занадто малим. Здобуток его від тієї праці не дуже то его принаджував і зовсім сливе не задовольняв.

Омелько почував в собі міць за для ширшого, більшого, великого навіть якого небудь діла і марив про його, назирив його, шукав і відшукав, знайшов його.

У місті мали ся і тепер мають ся де кільке і Російських і закордонних і всесвітних відділів спілок страхівні від усього, навіть від смерти, а що найбільше від нашого що найближшого злого від пожежі. Ті відділи однаково, як от то на торгу буває ті торговки, та крамарі,

єсть витерпіли ся кари. Господь знає, чи тая надія ще більше не мучить їх, аніж певність, що такі мусять відбутися до кінця свої тяженні муки арештантів. Довідуємо ся, що посол др. Окуневский недавно відіс ся письменно до міністра Рубера з запитанєм, що стало ся, що міністер не додержав своєї обіцянки, котру др. Окуневский оголосив був навіть в часописи до прилуди і відомости. Ми дуже цікаві на відповідь п. міністра.

— **Жид убийником.** І знов одно самоубийство більше. Стало ся в Відні. Молоду, пристойну і порядну дівчину підозріває богатий жид о крадіж, а всі єї заклинання, що є невинною не помагають. Жид кличе агента, розпочинає ся ревізія, при котрій називає жид дівчину злодійкою — але вона взявши собі дуже то до серця, іде на смерть. Жид Саламон Шіттингер, званий «богатим жидом», сам приходить до єї дому, аби зімстити ся на ній, що була доброю служницею але відійшла від него і називає єї злодійкою. Коли лише прийшов до єї хати, де она була з матерією і почав кричати: Укралась бранзолету, перстень, нашійник і льорнетку моєї доньки. Віддай добровільно. — Дівчина глянула на него великими очима. Ревізія нічого не найшла, а дівчина присягла перед мамою що невинна — потім кинула ся з 3 поверха на долину. Перед сим написала лист до жида, в котрім каже, що буде мати смерть єї на совісти, а дочка єго не знайде через ціле жите спокую що невинно підозривала єї о крадіж. — Дівчина догарає в шпитали а прокуратория виточила жидови сльідство виходячи з справедливої засади, що жите чоловіка і єго добре імя більше суть варті ніж дорогоцінності якої там жидівки, хотій би ови були з самих перел або брилантив.

— **Любовна трагедія.** Поручник 16. полку гварзів Корнило Попескуль, пізнав в Відні Людвіку Гемпер, дочку богатого швайцарского фабриканта, що з роданою приїхав на якийсь час до Відня. Молоді залюбили ся, відбули ся потім заручини а в коротці Гемпери виїхали до Цуриху. В кілька місяців пізнійше поручник Попескуль приїхав до Цуриху, щоби відвідати свою наречену. Не застав єї в дома а батько сказав, що не може згодити ся на їх слуб і дочка годить ся з волею батька. Дальше сказав Гемпер, що Людвіка знаходить ся в інституті в Берні, де має скінчити свої студії. Того самого дня поручник Попескуль застрелив ся. Людвіка тимчасом нічого не знала о смерти нареченого а родичі обіцяли єї, що за рік відбуде ся весіле, най лиш через той час перестане листувати ся з ним. Недавно Людвіка довідала ся о всім, зажила отруї і передвчера в страшних болях закінчила жите.

— **На погібель псам!** 1000 зр. призначив буюковський виділ красвий на нагороди за убиванє псів. За кожного убитого пса визначена нагорода 20 кр. — щоби всі староства і черновецькі магістрат могли видати призначену суму, потреба убити 5000 псів!

— **В буд щім 1900-ім році** після юліаньского (старого стилю) календаря місяць лютий буде мати 29 днів, а після григорияньского (нового

аж ось як сілкують ся, одно з одним що мочі змагають ся, щоби як би до себе, до страхівні у себе що найбільше людей залучити, звичайно, що чим більше буде страхівнів у них, тим більше від того і здобутків мають вони. Така людина моторна, як Омелько задля якого хоч з тих відділів, за для кожного-ж, виразно всім, що були-б дуже користоною і кожний з них прийняв би його до себе з радістю. Омелько, почувши нюхом, що от там то, при страхівнях і буде за для його чогось солодкого не мало, давно вже був накинув оком на туди, та але до якого часу все бояв ся, що його не прийме не один з тих відділів, не знаючи його. Він знав, що треба усюди, щоби хто небудь поважний або попрохав, або слово замовив би, то тоді тільки і приймають, тоді тільки що найбільше і місце усюди яке там чи те, чи інче дають, а у єго такого-ж не було нікого. І Омелько своїм хистом з машинами сам собі протер бажанну путь туди. Про єго, бач, прочули й там. І навіть один з тих відділів власно запрохав єго до себе. Омелько з руками і з ногами по першому-ж слову пішов туди. Там єму покладено було платні 60 рублів на місяць. Обовязок єго був сливе такий же саме, як і з машинами от то. Він повинним був що найбільше залучувати людей до свого відділу, відбивати їх у інших, переманювати до себе. І знов замитушив ся наш Омелько ще краще, ще моторнійше по містові.

(Далі буде.)

стилю) лише 28. Отже варшавські газети вже задалегідь звертають на се увагу з оглядів практичних, бо вже появили ся в обороті векслі платні на 29. п. ст. лютого 1900. року. Знов же російські днівники підносять при сій нагоді, що Росія, де обовязує календар юліанський, від слідуочого року останєсь ще о один день позаду загально-європейского числення часу. Впрочем, як відомо, тепер в Росії правительственні круги зовсім поважно займають ся квестією прийнятя календаря григорияньского.

— **Наколесники, сиріч біциклісти.** У Відні в костелі св. Маргарети відбуло ся вінчанє молодого торговельника приборами циклістичними, члена 32 клубів спортових і учителя їзди на біциклу, з панною, яку пізнав в школі їзди на колесі. До костела приїхали панство молоді на біциклах в супроводі двох сот циклістів. Він був одягнений в циклістичний стрій з сирого шовку а она в шавариках з такої самої матерії і в білій блюзці. Дружби і дружки мали букети привязані до рукояти біцикла а сприхи коліс були замаєні цвітєм. По вінчаню ціле товариство виїхало жвавим темпом за місто на великий пир до одного огорода в околиці.

— **Жінки перского шаха.** Недавно розійшла ся по сьвітї поголоска о хоробі і нервовім розстроєнню перского шаха. Вість сю заперечили представителі єго в Європі. Сеї вістки хопила ся одна новийорска часопись і нише, що знає, що розстроїло нерви шахови. Шах має 800 жінок і як раз журба о їх утриманє спроводила хоробу. Цікавий є спосіб в який шах вибирає собі жінки. Як давнійше так і тепер з нагоди вступлена на престол і кожного слідуочого року приводять шахови найкрасії дівчата до вибору. З них король вибирає 25 що року. Дня 25 грудня родичі мають мати вже дочкі приладженими а 25 сїчня слідує виборче сьвято. Дівчата в білих, сьвяточних строях громадають ся на вільній площі. Стають в рядах шахови представляють їх за порядком. Один рух головою і вже жінка вибрана. Як комплет з 25 готовий тоді шах вертає до палати. Вибрані чують ся дуже щасливими а відкинені плачуть над своїм понижєнем. Теперішний шах має 800 жінок. Нераз з одною не можна дати собі ради а щож доперва з 800. Не дивниця, що нерви му ся розстроїли.

— **Дотепна дитина.** Італійські газети розповідають таку забавну подію: Недавно тому йшла італійска королева улицею на далекім передмістї в Римі, а побачивши там дуже красну маленьку дівчину закликкала єї до себе і спитала: А чи вмєш ти шити і робити панчохи? — Умїю, відповіла мала, я сама роблю панчохи.

— А ти мене знаєш? — А чому-ж би ні, ви королева? — То зроби мені пару панчохи і пришли мені до резиденції. — В якийсь час по тій стрічі прислала дівчина королевій панчохи власної роботи, а королева післала пильній дівчині пару рожевих шовкових панчїх: одна була повна цукорків, а друга грошей. За кілька днів дістала королева таку подяку: Сьвора! Ваш красний дарунок паробив мені багато смутку: тато забрав гроші, брат поїв усі цукорки, а мама хоче сама носити рожеві панчохи.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних у Львові** оповіщує: Тарифа для безпосередного руху особового поміж стациями ц. к. упр. залізниць північної Цісаря Фердинанда з одної, а стациями ц. к. австр. залізниць держ. і позістаючих в заряді державнім залізниць льокальних Зрошніц-Трібїц, Тернопіль-Копичинці і Глібока-Серет з другої сторони, — як також поміж галицькими стациями ц. к. упр. залізниць північної Цісаря Фердинанда через плях ц. к. австр. залізниць держ. Підгірє-Бонарка-Кальварія.

З днем 1. вересня 1899 входить в жите додаток II. до згаданой тарифи.

Ціна 30 сотиків.

— **З наукового Товариства ім. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотеці Товариства отворена що дня від год. 2—6 по полудни і в тім часі може кожний з неї користати. До дому вypoзичають ся книжки лише за кавцією. — Канцелярия Товариства отворена від год. 9—1 рано і він 3—6 по полудни. В неділі і сьвята льокаль Товариства зачинений. Адреса: Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

Телеграми.

Любляна, 29. серпня. Після «Slovenca» парламент має бути скликаний у другій половині жовтня.

Петербург, 29. серпня. В збірці прав оголошено розпорядженя про заложєнє у Вильні середної школи хемічно-технічної.

Відень, 29. серпня. Міністер рільництва заіменував приділеного до служби в міністерстві рільництва секретаря намістництва Станіслава Добровольского міністерияльним віцесекретарем.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

ГАРАСЬКО, або талан і в неволі.

Повість в стихах

Михайла Макаровского.

Вісти про неволю.

I.

В горах кавказських, що туман,
То сніг, то пара обвиває, —
Де сонце меркне, то палає,
А ненасний бусурман —
В день рице, ніч не спить, злочинець,
Христян як найде, ріже, губить, —
Коли-ж із них кого полюбить,
Веде до дому на гостинець:
Там літ із вісім горював
Гарасько, прозвищем Знемога;
Но не журив ся, а на Бога
Між ворогами уповав.
В біду-ж попав ся неборак
Не за розбій не за покражу,
Не за мошеницьку продажу,
А сущє без вини, ось як:
Щоб толк йому завчасу дати,
Звелїлі батько, дід і мати —
Од праці талану шукати,
Ітти до моря зароблять;
То він послухав, попрошавсь
Знайшов попутчика в дорозі
І через місяць в Таганрозі
У Грека в писарі нанявсь.
Той Грек скарби великі мав,
Знав силу в кулі і в товарах,
По ярмарках і на базарах,
Що полюбилося, закупав, —
Знастив і нагрузив судно,
Пустивсь по Трапезонту в море,
Та діткам і жоні на горе
На третій день пішов на дно.

II.

Біда ся трапилась тоді,
Як про неї і не гадали,
Весело снідати посідали,
Мочили сьхарі в воді,
Поки Онисько Кашовар
Шербу притирив ваганями,
Варєну густо з сазанами,
Як Грек вподобав Господар.
Ваяли ся їсти; хто словце,
Хто друге викидав для шуток,
І Грек, набивши добре шлунок,
Сьміяв ся та лигав пивце.
Сердешний тільки лоцман мьавсь,
Присїв до страви, та й зхопив ся,
Всі снасти оглядять пустив ся,
То в низ, то в гору придивлявсь,
Канати де-где підтягав,
Корму поправив сам руками;
Но в груди вдаривсь кулаками
І дуже грізно загукав:
«Та годі, братці, шутковать,
А нум молять ся пильно Богу,
Щоб нам сю тяжкую дорогу
В живих і без біди скончать!
От гнів небесний настає:
Земля застогне, затрясєть ся;
Грім, буря, вихор понесєть ся;
Заграє море й зашпугє». —
І море справді стало грать,
Доц лєть ся, бурі загреміли,
Високі хвилі закипіли —
Суденце стали вверх бурхати;
Тьма тьмуца воду обняла,
Хоть блискавки кругом літають;
Но хмари хмари настагають,
На тучу туча налягла.
«Молїтєсь!» в друге загукав:
«От ми уже не маєм сьвіту;
Куда нас мчить, не дам одвіту;
В такім я горі не бував!
Чи чуєте? уже тріщить
Прибіжище нещасєє наше,
А хвиля мов під скрипку пляше,
І куди хоче нас тащить». —
«Молїтєсь!» втрєте закричав:
«Вагу ізлишно викидайте,
Користь прокляту забувайте,
Аби Христос помогу дав». —
Послухали: гук, голоє, крик
До неба з моря отдали ся;
Од всіх молитви понесли ся,
Ні один не німів язик.
Да тут-то тріє та лусь, судна
Всі снасти заразом порвало,
Товару і людей не стало,
Покрила хвиля всіх одна.
Одломки тільки шум хапа,
Об більші менші розбиває;
То мов костри з них піднімає,
То верне вниз і розсипає. —

(Далі буде.)

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Привід і відвід поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
1:30	6:10	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:20	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:50	з	Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	7:10	з	Зимної-води	6:30		дв. Підзамче	
	7:40	з	Янова	6:30	до	Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
	7:55	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:45	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	7:44	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	9:10	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
	8:05		на дв. головний	9:25	до	Янова	
	8:15	з	Сокала, Рави рускої	9:35	до	Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.	
	9:00	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:53		дв. гол.	
1:50	11:15	з	Ярослава і Любачова	10:10	до	Белзця, Рави рускої, Сокала і Любачова	
	11:55	з	Іцкан, Чернівців і Станиславова	12:50	до	Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.	
	1:01	з	Янова			тільки в неділі і свята	
	1:40	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки	2:15	до	Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня	
			від 7. вер. до 15. пад. включно			включно в неділі і свята	
2:20	5:15	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	9:45	до	Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:35	5:40		на дв. голов.	3:05	до	Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів	
	5:55	з	Сокала, Белзця і Любачова	3:15	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вересня вкл.	
				3:20	до	Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
				3:26	до	Брухович	
				5:25	до	Ярослава	
Ніч				Ніч			
8:45	6:10	з	Кракова (Відня) Самбора, Хирова	6:21	до	Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20	з	Іцкан, Сучави	6:40	до	Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
		з	Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята	6:50	до	Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
	7:58			7:00	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	8:15	з	Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно	7:10	до	Сокала і Рави рускої	
		з	Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.	7:20	до	Тернополя дворець головний	
	8:14			7:42		дворець Підзамче	
	9:21	з	Янога тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	7:47	до	Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
	9:55	з	Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту	8:35		1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
12:30	10:10	з	Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	9:10		1. чер. до 30. жов. в нед. і св.	
	10:08	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	10:40	до	Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави	
	10:25		на дв. голов.	10:50	до	Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
	10:30	з	Лавочного (Пешту) Хирова	11:10	до	Підволочиск, Бродів дв. головний	
	12:10	зі	Скольного, Калуша	11:32		дв. Підзамче	
	3:05	з	Підволочиск на дворець Підзамче	4:10	до	Кракова (Відня, Берлина)	
	3:30		на дворець головний	5:50	до	Брухович від 7. мая до 10. вересня	
2:16	6:00	з	Кракова (Відня), Самбора, Сянока				

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский визнать ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всякі
папери цінні
і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі
денним не числячи ніякої
провізії.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреев. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашне, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливых огневиx.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 вносятся:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1898 року вносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє позички за платою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Уділ членський вносятся 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністрѣ». Інформацій уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА

комедия в 3. актах з сільського життя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедія в 5. актах — з другої половини XVI. віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа

шутка в 5. актах з міського побуту.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР

комедия в 1. актї опрацьована після німецького.

Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно

оповіданє з льотерійних пригод.

Ціна книжки 15 кр.

На поchtову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропігійській книгарні.

Адміністрація
„РУСЛАНА“ ГЛЯДАЄ
АНОНСЕРА

Зголшувати ся в Адміністрації (ул. Ліндого ч. 5 партер)
між годиню 3-ю а 5-ю по полудни.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ
з 30-дневним виповідженєм,

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ
з 8-дневним виповідженєм,

а всі иньші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.